

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ป่าชุมชน พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

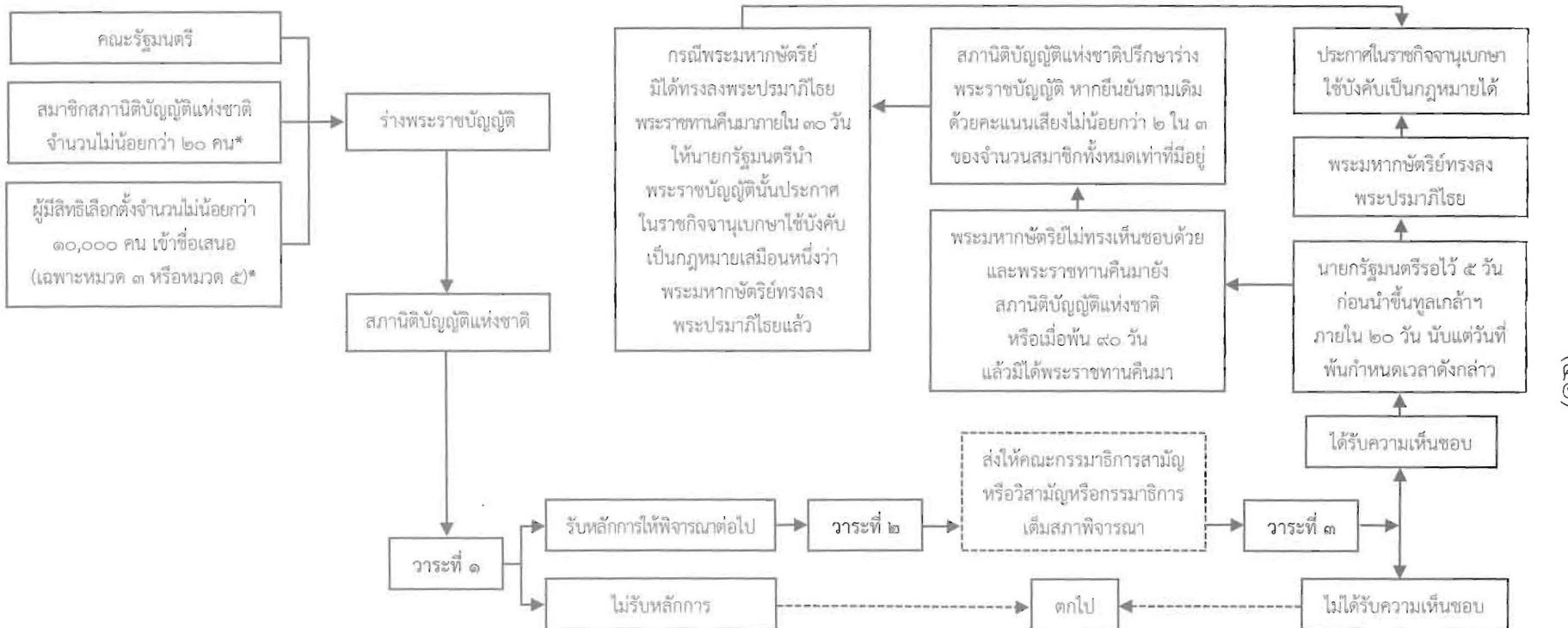
สำนักกรรมการ

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กระบวนการตราพระราชบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
(ในระหว่างที่สภานิตบัญญัติแห่งชาติกำหนดให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ตามบทเฉพาะกาล)

หมายเหตุ : ๖. “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพิจิตรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยแพร่การรับฟัง ความคิดเห็นและการวิเคราะห์ที่นั่นต่อประชาชน และนำมายปรับปรุงในการกระบวนการตรากฎหมายทุกฉบับดอน...” (มาตรา ๙๗ วรรคสอง)

(๖) สมาชิกสถานีดิบัญชีต้องแจ้งชาติจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่ทำให้มีอยู่เสนอความเห็นต่อประธานสถานีดิบัญชีต้องแจ้งชาติเพื่อส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ล้าหลัง

(๒) นายกรัฐมนตรี และเจ้าที่ประรานสภานิตบัญญัติแห่งชาติทราบโดยไม่เข้าก็ฯ

* ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินและเสนอกำกับดูแลต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย : กลุ่มงานพัฒนาภาษาไทย สำนักภาษาไทย สำนักงานเลขานุการวิศวกรรมศาสตร์

รายงาน
ของ
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป่าชุ่มชน พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาริการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาริการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่ สว.(สนช)(กมธ.๑) ๐๐๐๔/(ร.๗๙) วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... (คณะกรรมการวิสามัญคณะนี้เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณาและตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางกรวรรณ บุญศิริ
๒. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพาณิช
๓. นายเจรศักดิ์ นันตะวงศ์
๔. พลเอก ชาตอุดม ติตกะสิริ
๕. พลเรือเอก ทวีวุฒิ พงศ์พิพัฒน์
๖. นายธีรวัฒน์ ประยูรสิทธิ
๗. พลเอก อธิรัตน์ บุณยประดับ
๘. นางนันทนา บุณยานันต์
๙. นายบุญธรรม เลิศสุขเกษม
๑๐. พลอากาศเอก บุญยฤทธิ์ เกิดสุข
๑๑. พลเอก พิรุณ แฝ้าพลสอง
๑๒. พลเอก พิศณุ พุทธวงศ์
๑๓. พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล
๑๔. นายสมพล พันธุ์มณี
๑๕. พลเอก สิงห์ศักดิ์ สิงห์ไพร
๑๖. พลเอก อรุณ สมตอน
๑๗. พลเอก อุทิศ สุนทร

บัดนี้ คณะกรรมการบริการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวเสริจแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิตบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล

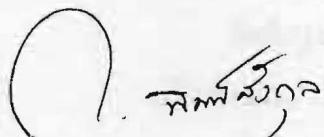
(วัลลภ เกิดผล)

ประธานคณะกรรมการบริการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....

สภานิตบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายกรุณย์ พิมพ์สังกุล)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการบริการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....

สำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริการวิสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๒ - ๓

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๓

กรุณย์ พิมพ์

วิริยา/ภารนา/สิรภัทร แทน ๑

คณะกรรมการตรวจทานร่างรายงาน แทน ๒

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... (คณะกรรมการรับผิดชอบ เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรบัญญัติภายใน ๑๕ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๔๕ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้วปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ พลเรือเอก วัลลภ กีดผล	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ พลเอก ชีระวัฒน์ บุณยะประดับ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ พลอากาศเอก บุญยฤทธิ์ กีดสุข	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ พลเอก อุทิศ สุนทร	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๑.๕ พลเรือเอก ทวีวัฒน์ พงศ์พิพัฒน์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๖ นางนันทนา บุณยานันต์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ นายสมพล พันธุ์มณี	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๘ พลเอก สิงห์ศักดิ์ สิงห์ไพร	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๙ พลเอก อรุณ สมตอน	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๑๐ พลเอก พิรุณ แฝ้วผล身旁	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายนภรัตน์ พิมพ์สังกุล สำนักกรรมการ ๑ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘๖ วรรคสาม

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาเขียนแสดงความคิดเห็น ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายจิรพงษ์ เวชมงคล นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๒. นางสาวสุภาทิพย์ ศิริภาณุรักษ์ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๓. นางสาวปรางทิพย์ ระเบียบ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมป่าไม้

๑. นายจุ่มพู ขอบธรรม ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๒. นายพิชัย เอกศิริพงษ์ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน
๓. นายวรากร เกษมพันธุ์ นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
๔. นางสาวอมรรัตน์ ละสีสังข์ นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
๕. นายไพรินทร์ สุวรรณบุปผา นิติกรปฏิบัติการ
๖. นางสาวหน้ายชนก ขอบผล นิติกรปฏิบัติการ

หน่วยงานของศาล

สำนักงานศาลยุติธรรม

- ว่าที่เรือตรี สุรศักดิ์ ฉลาดจัด นิติกร

๔. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีกรรมราชิกิจวิสามัญส่วนความเห็น

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำประยุតติ

๖. ผลการพิจารณา

๖.๑ ผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๖.๑.๑ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี

โดยที่มาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติว่า “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐบาลจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบ

ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาระบกอุปกรณ์ในการพิจารณาในกระบวนการตราชฎาอย่างทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสม กับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป”

กรมป่าไม้ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติ
ป่าชุมชน พ.ศ. .... โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ดังนี้

๖.๑.๑.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

กรมป่าไม้ ได้นำร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... ฉบับผ่าน
การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการพิเศษ) วาระที่ ๑ รับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง^{โดยให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ}
^{ต่อร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... ฉบับผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการพิเศษ)}
วาระที่ ๑ ที่ผ่านทางช่องทางเว็บไซต์กรมป่าไม้ www.forest.go.th และเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็น^{กฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th)} ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑
เป็นระยะเวลา ๔ วัน เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐
เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย

๖.๑.๑.๔ วิธีการ ระยะเวลา และกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... มีการรับฟังความคิดเห็น

ของผู้ที่เกี่ยวข้องใน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นตอนก่อนเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

โดยเป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายที่กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยกร่างเสนอในเบื้องต้น (ร่างฯ แรก) ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็น
๕ วิธี ดังนี้

วิธีที่ ๑ : การจัดโครงการสัมมนา เรื่อง “(ร่าง) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....” จัดโดยคณะกรรมการอธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สถาบันขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ศุกร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมกรรมการอธิการ หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ ซึ่งมีกลุ่มผู้เข้าร่วมการสัมมนา ประกอบด้วย ผู้แทนคณะกรรมการอธิการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการอธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติ คณะกรรมการขับเคลื่อน (ร่าง) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....

ผู้แทนหน่วยงานรัฐ ผู้แทนหน่วยงานภาคเอกชน ผู้แทนการศึกษา ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภูมิภาค และผู้แทนภาคสื่อมวลชน

วิธีที่ ๒ : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้ (ลงระบบ ครั้งที่ ๑) ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึง วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยผู้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... ผ่านระบบดังกล่าวทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคประชาชน จำนวน ๒๕๗ คน เท็นด้วย ๑๖๗ คน ไม่เห็นด้วย ๓ คน และผู้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ ๗๑ คน

วิธีที่ ๓ : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดประชุมหารือความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมชั้น ๑๗ อาคารกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อหาข้อยุติเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวก่อนนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เนื่องจาก สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีมีหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อแจ้งว่า มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงศ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งมอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมรับร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ไปพิจารณาร่างกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติก่อนเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมหารือ ประกอบด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงกลาโหม และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

วิธีที่ ๔ : เนื่องจากสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีมีหนังสือแจ้งว่า สำนักงานเลขานุการวุฒิสภาพปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการสภานิตบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอรายงาน การพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... ของคณะกรรมการอธิการการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สภานิตบัญญัติแห่งชาติ มาเพื่อดำเนินการ โดยในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงศ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งมอบให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลักรับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอธิการ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ได้จัดรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานภาครัฐ (ครั้งที่ ๒)

၁၇၁၂၉၆၆၈၅၁၁၄၃၂၁၁

ค. ขั้นตอนร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา
เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... ที่ผ่านการพิจารณา
ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) วาระที่ ๑ มีการแก้ไขประเด็นสำคัญเพิ่มเติมอ ก ก เนื่องจาก
ร่างที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ดังนี้

๑. กำหนดให้การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่ป่าหรือพื้นที่อื่นของรัฐ
มิให้นำกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติมาบังคับใช้เป็นการชั่วคราว
จนกว่าจะมีการเพิกถอนป่าชุมชน โดยให้ใช้ระเบียบว่าด้วยการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์
ในพื้นที่ป่าชุมชน รวมถึงการแปรรูปไม้หรือของป่าในครอบครอง การนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่
และการผ่านด่านป่าไม้สำหรับหรือของป่าที่ได้มาจากป่าชุมชนที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดแทน
เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

๒. กำหนดให้การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ จำกัดที่ต้องได้รับ
ความยินยอมเป็นหนังสือจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ เป็นการจัดตั้ง
ป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

๓. กำหนดให้มีโทษทางปกครองแทนการลงโทษทางอาญา เป็นต้น
ดังนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงได้มอบให้
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องในประเด็นแก้ไขเพิ่มเติม
ดังกล่าว ในกรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมป่าไม้พิจารณาแล้วเห็นว่า
ประเด็นที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวมีหลักการที่เกี่ยวเนื่องกับประเด็นเดิมและเพื่อให้เป็นไปตามติดตามรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติตามตรา ๗๗
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติ
ป่าชุมชน พ.ศ. .... ทั้งฉบับ โดยดำเนินการดังนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....
ฉบับผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) วาระที่ ๑ ผ่านทางช่องทางเว็บไซต์
กรมป่าไม้ (www.forest.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน

๒. การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....
ฉบับผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) วาระที่ ๑ ผ่านทางช่องทางเว็บไซต์
การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
ถึงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน

ทั้งนี้ มีผู้เข้าชมร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....

จำนวน ๓๗๗ คน โดยมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๙ คน เห็นด้วย จำนวน ๙ คน

**๖.๑.๓ การพิจารณาผลการรับฟังความคิดเห็นของร่างพระราชบัญญัติ
ป่าชุมชน พ.ศ. ....**

จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้ว พบร่วม
มือเข้าชมร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... จำนวน ๓๖๗ คน โดยมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๙ คน
เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... จำนวน ๘ คน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมโดยกรมป่าไม้จะนำความคิดเห็นดังกล่าวแจ้งคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อมาปรับปรุง
ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... ให้มีความเหมาะสมสมกับน้ำหนาเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกต่อไป

**๖.๑.๔ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ในขั้นการพิจารณาของสภานิตบัญญัติแห่งชาติ**

คณะกรรมการธิการวิสามัญได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยนำ
ผลการดำเนินการตามข้อ ๖.๑.๓ มาใช้ประกอบในขั้นตอนของกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ที่เสนอต่อสภานิตบัญญัติแห่งชาติ ในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการธิการวิสามัญ เพื่อให้เป็นไปตาม
มาตรา ๗๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยครบถ้วนแล้ว

๖.๒ ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำประยก

มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ บททั่วไป

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๒

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๓ คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ไม่มีการแก้ไขมาตรา ๒๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๔ การจัดตั้งป่าชุมชน

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๑

มีการแก้ไข

หมวด ๕ การจัดการป่าขมขน

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๒

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๖ การควบคุมดูแลป่าขุนชัน

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๖๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๖๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๖๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๖๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๗๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๗๗

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๗ การเพิกถอนป�ชุมชน

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๗๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๘๑

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙๗

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๒ โทษทางอาญา

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙๙

ไม่มีการแก้ไข

บทเฉพาะกาล

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๙๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐๔

ไม่มีการแก้ไข

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาฯร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... เที่นควร

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาฯร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... เที่นควร
ตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา คือ

๗.๑ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาและมีการแก้ไขเนื้อหาแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผล เป็นดังนี้

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรส่งเสริมให้ชุมชนได้ร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์พื้นที่ จัดการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชั่วคราวได้ตามกฎหมาย และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนในรูปแบบของป่าชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถจัดการป่าชุมชนและได้ประโยชน์จากป่าชุมชน อันจะส่งผลให้ชุมชนดูแลรักษาทรัพยากรชั่วคราวได้สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยมีความสมบูรณ์และยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๗.๒ ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. .... มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้ชุมชนท้องที่ได้ที่อยู่ในอำเภอเดียวกันกับพื้นที่ป่าซึ่งอยู่นอกเขตป่าอนุรักษ์ และมีความสามารถดูแลรักษาป่านั้นได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์การจัดตั้งป่าชุมชนต้องคำนึงถึงศักยภาพของชุมชนที่สามารถเดินทางเข้าไปดูแลรักษาป่าชุมชนนั้นได้ด้วย แต่ในสภาพความเป็นจริงของสภาพภูมิประเทศ พื้นที่ป่าอาจมีอาณาเขตครอบคลุมหลายอำเภอหรือหลายจังหวัด โดยอาจแบ่งแยกเขตการปกครองตามสภาพพื้นที่ได้ยาก ดังนั้น การสร้างความร่วมมือของเครือข่ายป่าชุมชน เพื่อการดูแลรักษาป่า เช่น การป้องกันไฟป่า การทำลายป่ารวมทั้งประโยชน์จากป่าชุมชนที่มีพื้นที่ติดกัน จึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

๗.๓ การกำหนดให้แผนจัดการป่าชุมชนใช้บังคับได้เป็นเวลาห้าปีตามมาตรา ๔๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนได้ทบทวนปรับปรุงแผนจัดการป่าชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพของป่าชุมชนที่อาจเปลี่ยนแปลงไปทุกรอบห้าปี แต่หากคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนทบทวนแล้วเห็นว่าแผนจัดการป่าชุมชนเดิมยังมีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นแผนได้ในระยะต่อไป คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดก็ควรอนุญาตให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนยื่นยันการใช้แผนจัดการป่าชุมชนเดิมได้ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดภาระของประชาชน

๗.๔ โดยที่พื้นที่ป่าชุมชนอาจมีหากดีก์ดำบรรพ์ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าแก่การอนุรักษ์ ในการจัดทำระเบียบของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนร่างตามมาตรา ๗ ร่างมาตรา ๑๙ และร่างมาตรา ๕๑ ควรคำนึงถึงการคุ้มครองซากดีก์ดำบรรพ์มิให้ได้รับความเสียหายจากการใช้ประโยชน์ภายใต้พื้นที่ป่าชุมชนด้วย

(๑๖)

๔. คณะกรรมการอิการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม
รวมทั้งข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

ผลเรื่องเอกสาร

(ทวีวุฒิ พงศ์พิพัฒน์)

เลขานุการคณะกรรมการอิการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรส่งเสริมให้ชุมชนได้ร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ พื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ อีกทั้งยังสอดคล้องกับภารกิจของประเทศไทยที่ต้องการให้ชุมชนสามารถจัดการป่าชุมชนและได้ประโยชน์จากป่าชุมชน อันจะส่งผลให้ชุมชนดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ป่าชุมชน
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๓ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนได้ร่วมกับรัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ทรัพยากรป่าไม้ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศมีความสมบูรณ์และยั่งยืน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัตไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๔ ถึงหมวด ๘ และมาตรา ๓๗ ถึงมาตรา ๑๐๓ ให้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มุ่งหมายให้บุคคลและชุมชนได้ประโยชน์จากป้าชุมชน เกิดเจตคติในการดูแลรักษาและจัดการป้าชุมชนร่วมกับรัฐ เพื่อป้องกันการตัดไม้โดยผิดกฎหมายและการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และคงอยู่เป็นมรดกทางธรรมชาติของประเทศและของมนุษยชาติสืบไป และมุ่งหมายเพื่อกำหนดสาระแห่งสิทธิของบุคคลและชุมชนในการอนุรักษ์พื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ อาย่างสมดุลและยั่งยืนตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรับรอง

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ป้าชุมชน” หมายความว่า ป้านอกเขตป่าอนุรักษ์หรือพื้นที่อื่นของรัฐ นอกเขตป่าอนุรักษ์ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งเป็นป้าชุมชน โดยชุมชนร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ พื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในป้าชุมชนอย่างสมดุลและยั่งยืนตามพระราชบัญญัตินี้

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ หรือผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อทำกิจกรรมอันชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งซ่อมเหลือหรือสนับสนุน การดำเนินการใด ๆ อันเป็นประโยชน์ร่วมกันของประชาชนในชุมชนนั้น โดยมีการรวมตัวกันอย่างต่อเนื่อง มีระบบบริหารจัดการในรูปของคณะกรรมการและมีการแสดงเจตนาแทนชุมชนได้

“เขตป่าอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วย อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวน และคุ้มครองสัตว์ป่า หรือเขตพื้นที่อื่นใดที่มีคุณค่าทางธรรมชาติ หรือคุณค่าอื่นอันควรแก่การอนุรักษ์ หรือรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วย

“ไม้” หมายความว่า ไม้ทุกชนิดทั้งที่เป็นต้น กอ หรือ枝 ไม่ว่าจะยังเป็นต้นหรือล้มลงแล้ว ทั้งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต และให้หมายความรวมถึงราก ปุ่ม ตอ หน่อ กิ่ง ตา หัว เหล้า เศษ ปลาย หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของไม้ ไม่ว่าจะถูกตัด หัก เลื่อย ผ่า ถาก ท่อน ชุด หรือกระทำโดยวิธีการอื่นใด

“ใช้ประโยชน์จากไม้” หมายความว่า ตัด พัน กาน โคน ลิต เลื่อย ผ่า ถาก ท่อน ชุด หรือซักลากไม้ที่มีอยู่ในป้าชุมชนหรือนำไม้ที่มีอยู่ในป้าชุมชนออกจากป้าชุมชนด้วยประการใด ๆ

“ไม้ทรงคุณค่า” หมายความว่า ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และให้หมายความรวมถึงไม้อื่นใดที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไปตามลักษณะหรือชนิดที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

“ของป่า” หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป้าชุมชน เป็นต้นว่า

(๑) พื้น ถ่านไม้ ไม้ไผ่ เปลือกไม้ ใบไม้ ดอกไม้ เมล็ด ผลไม้ หน่อไม้ ขัน และยางไม้

(๒) หญ้า อ้อ พง แซม ปรือ คา กก กระซูด คุก เห็ด และพืชอื่น

(๓) ครั้ง รังผึ้ง น้ำผึ้ง ชี้ผึ้ง มูลค้างคาว

(๔) สัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์เครื่องบกเครื่องน้ำ สัตว์ปีก แมลง รวมทั้งไข่ของแมลง
ที่ไม่ใช่สัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

(๕) ดิน หิน กรวด และทราย ที่ไม่ใช่แร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่

“ฟืน” หมายความว่า เศษไม้ ปลายไม้ หรือไม้ล้มของอนุนัติธรรมชาติ อันมีลักษณะและคุณภาพเหมาะสมที่จะใช้เป็นเชื้อเพลิงยิ่งกว่าให้ประโยชน์อย่างอื่น

“ความหลากหลายทางชีวภาพ” หมายความว่า ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตทั้งมวล และให้หมายความรวมถึงความหลากหลายทางพันธุกรรม ทางชนิดพันธุ์ และทางระบบนิเวศ อันเป็นถิ่นกำเนิดของสิ่งมีชีวิตเหล่านั้น

“สมาชิกป่าชุมชน” หมายความว่า สมาชิกของป่าชุมชนที่ได้จัดตั้งตาม พระราชบัญญัตินี้

“เครือข่ายป่าชุมชน” หมายความว่า การรวมตัวกันของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนหรือสมาชิกป่าชุมชนของป่าชุมชนต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน เพื่อเรียนรู้ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อนำไปสู่การจัดการป่าชุมชนร่วมกันอย่างยั่งยืน และได้มีการจัดแจ้งการเป็นเครือข่ายป่าชุมชนต่อกรมป่าไม้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

“ทรัพย์สินส่วนกลาง” หมายความว่า เงินและทรัพย์สินที่ได้มาเพื่อใช้ในการจัดการป่าชุมชน ไม่ที่สมาชิกป่าชุมชนร่วมกันปลูกในบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ และทรัพย์สินที่สมาชิกป่าชุมชนร่วมกันจัดทำในการจัดการป่าชุมชน

“องค์กรภาคประชาชนสังคม” หมายความว่า องค์กรที่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ หรือองค์กรอื่นที่ไม่ได้เป็นนิติบุคคลแต่มีผลงานด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างต่อเนื่องเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยมิได้มีการทำกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน และได้มีการจัดแจ้งเป็นองค์กรภาคประชาชนสังคมต่อกรมป่าไม้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน

“เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกป่าชุมชนซึ่งได้รับการเสนอชื่อโดยคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมป่าไม้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎหมายและประกาศเพื่อบัญญัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎหมายและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนได้ร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์พื้นที่ จัดการบำรุงรักษา ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนในรูปแบบของป่าชุมชน โดยป่าชุมชนต้องจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ
- (๒) การพัฒนาที่ป่าในเขตป่าชุมชนโดยการปลูกป่าทดแทน
- (๓) การเสริมสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนในการจัดการป่าชุมชน
- (๔) การส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีที่หลากหลายของชุมชนในการอนุรักษ์ การพัฒนา การควบคุมดูแล และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชน
- (๕) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนอย่างสมดุลและยั่งยืน

มาตรา ๗ การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่ป่าหรือพื้นที่อื่นของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงเขตหรือเพิกถอนพื้นที่ป่า หรือเปลี่ยนแปลงสถานะหรือถอนสภาพพื้นที่อื่นของรัฐที่นำเสนอจัดตั้งเป็นป่าชุมชน และมิให้นำกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติมาใช้บังคับเป็นการข้าราชการกว่าจะมีการเพิกถอนป่าชุมชน โดยให้ใช้ระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดตามมาตรา ๑๙ แทน เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘ การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดคุณสมบัติและลักษณะ ต้องห้ามของผู้ขอจัดตั้งป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชน กรรมการจัดการป่าชุมชน และเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดตั้งป่าชุมชน การจัดการป่าชุมชน การควบคุมดูแลป่าชุมชน การเพิกถอนป่าชุมชน และการอื่นที่จำเป็น

หมวด ๒

คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการคนหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน” ประกอบด้วย

- (๑) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินแปดคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้ได้รับการสรรหาจากกลุ่มผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือมนุษยศาสตร์หรือสังคมศาสตร์ จำนวนไม่เกินสองคน กลุ่มผู้แทนองค์กรภาคประชาชนสังคม จำนวนไม่เกินสองคน และกลุ่มผู้แทนประชาชนเครือข่ายป่าชุมชน ระดับจังหวัด จำนวนไม่เกินสี่คน

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมป้าไม้ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการนโยบายได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปี
- (๓) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเมื่อนไร้ความสามารถ
- (๓) ติดยาเสพติดให้โทษ

- (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกและพ้นโทษมายังไม่ถึงหนึ่งปีในวันที่ได้รับการสรรหาราเว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดหล้อโทษ
- (๕) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร้ายผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการสรรหาคนหนึ่ง ทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙ (๔) ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมกิจการเรียนรู้และสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการสรรหา

ให้อธิบดีแต่งตั้งผู้แทนกรมป่าไม้คนหนึ่งเป็นกรรมการสรรหาและเลขานุการให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหาให้กรมป่าไม้ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ มีหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ ที่มาจากการแต่งตั้ง ผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือนุษยศาสตร์หรือสังคมศาสตร์ กลุ่มผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม และกลุ่มผู้แทนประชาชนเครือข่ายป้าชุมชนระดับจังหวัด เป็นจำนวนสองเท่าของตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะมีการแต่งตั้งในแต่ละกลุ่มเสนอประธานกรรมการเพื่อพิจารณาเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้ขึ้นบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานกรรมการได้เลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้ในบัญชีรายชื่อสำรอง พั้นนี้ บัญชีรายชื่อสำรองให้ใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา และการเสนอรายชื่อบุคคลเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีภาระการดำเนินการด้านหนึ่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการจัดให้มีการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ภายในเก้าสิบวันก่อนวันครบวาระ

มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกจาก

(๓) ประธานกรรมการให้ออกเพรษบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือห่วยลงความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อสำรองแทนตำแหน่งที่ว่าง และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่ว่าวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน ประธานกรรมการจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้คณะกรรมการนโยบายประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนป้าชุมชนและเครือข่ายป้าชุมชน หรือพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับป้าชุมชนตามที่คณะกรรมการบริหารอนุมัติหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(๒) เสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อกำหนดมาตรการทางการเงิน การคลัง หรือมาตรการอื่น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานจัดการป้าชุมชนของคณะกรรมการจัดการป้าชุมชน

(๓) เสนอแนะในการตรวจสอบภารกิจภารกิจและการออกกฎหมาย ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กำหนดระเบียบเพื่อบัญชีการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ให้ความเห็นชอบบัญชีรายชื่อบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือนุ不由ศศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์ ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม และผู้แทนคณะกรรมการจัดการป้าชุมชน

ในจังหวัดต่าง ๆ ตามที่กรมป่าไม้เสนอเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

(บ) จัดทำรายงานและผลการดำเนินงานป้าชุมชนทั่วประเทศพร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการปีละหนึ่งครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม การอนุรักษ์ การพัฒนา สภาพธรรมชาติในป้าชุมชน หรือการสนับสนุนการจัดการป้าชุมชน

(๗) พิจารณาอุทธรณ์ตีเกี่ยวกับการขอจัดตั้งหรือเพิกถอนป่าชุมชน

(๙) พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดที่สั่งการตามมาตรา ๗๔ และพิจารณาการนำเสนอของอธิบดีตามมาตรา ๗๖

(๙) ปฏิบัติการอื่นโดยตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

ในการเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนป่าชุมชนและเครือข่ายป่าชุมชนตาม (๑) และการเสนอแนะในการตราพระราชบัญญัติและการออกกฎหมายระหว่างประเทศ (๒) ให้คณะกรรมการนโยบายรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาเสนอความเห็นและเสนอแนะด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการนโยบายกำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดทำแผนจัดการป่าชุมชน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การพัฒนา การควบคุมตู้แล และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชน

จะกำหนดเป็นมาตรฐานพื้นที่ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน
ไปดำเนินการออกข้อบังคับให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละป่าชุมชนตามกรอบแนวทาง
ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดได้

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการนโยบายกำหนดระเบียบว่าด้วยการปักครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จากไม้ และใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชน โดยต้องคำนึงถึงกฎหมายว่าด้วย ป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติด้วย

มาตรา ๑๙ การประชุมคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม
หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการ
และรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง^{๑๔}
เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยข้อดีของที่ประชุมให้อีกเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนสี่ยังเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงข้อดี

มาตรา ๒๐ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างอื่น ตามระเบียบที่ประธานกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมายได้ หรือห้ามกฎหมายกระทำการใดข้อความในมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการโดยอนุญาต

มาตรา ๒๒ ใน การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการนโยบายและคณะกรรมการตามมาตรา ๒๑ มีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง ให้ความเห็น หรือคำแนะนำ หรือส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาได้

หมวด ๓

คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัด

มาตรา ๒๓ ให้มีคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัด ในจังหวัดที่มีคำขอจัดตั้งป้าชุมชนหรือมีการจัดตั้งป้าชุมชนแล้ว ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักปลัดกระทรวงทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ปลัดจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด .

(๓) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ป้ามูชนัตังอยู่ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนหนึ่งคน และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับ

พื้นที่ที่จัดตั้งป่าชุมชนซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัดนั้นซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนสหกรณ์สองคนเป็นกรรมการ

(๔) ประธานเครือข่ายป่าชุมชนระดับจังหวัด เป็นกรรมการ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนไม่เกินเจ็ดคน

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการของกรมป่าไม้เป็นเลขานุการตามที่อธิบดีเสนอและแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการอีกไม่เกินสองคน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการตาม (๓) หรือ (๔) ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๒๔ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา และการแต่งตั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่จัดตั้งป่าชุมชนตามมาตรา ๒๓ (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๒๕ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๓ (๕)

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือมนุษยศาสตร์หรือสังคมศาสตร์จำนวนไม่เกินสองคน ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม จำนวนไม่เกินสองคน และผู้แทนคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนในจังหวัด จำนวนไม่เกินสามคน ทั้งนี้ ตามบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๖ (๕)

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ ๒๑ ๒๒ และมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับแก่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดโดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเกี่ยวกับการขอจัดตั้งป่าชุมชน การขยายเขตป่าชุมชน หรือการเพิกถอนป่าชุมชนไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

(๒) ขยายระยะเวลาในการพิจารณาคำขอจัดตั้งป่าชุมชนตามหมวด ๔ การจัดตั้งป่าชุมชน

(๓) มีมติให้กรรมการจัดการป่าชุมชนพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคสาม

(๔) แต่งตั้งและถอนเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐

(๕) พิจารณาอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชน พิจารณาให้ความเห็นชอบข้อบังคับของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และพิจารณาอนุญาตตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง มาตรา ๕๒ มาตรา ๖๓ (๔) และมาตรา ๖๖

(๖) ให้คำแนะนำปรึกษาและความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนในการจัดการป่าชุมชน

(๗) ควบคุมดูแลการจัดการป่าชุมชนของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบของคณะกรรมการนโยบาย ข้อบังคับของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และแผนจัดการป่าชุมชน

(๘) ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการจัดการป่าชุมชนในจังหวัด รวมทั้งจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบายอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๔ หรือปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน ให้พิจารณาแต่งตั้งจากสมาชิกป่าชุมชนที่ได้รับการเสนอชื่อด้วยคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เพื่อเป็นเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนประจำป่าชุมชน ที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก

ในกรณีมีความจำเป็นเพื่อช่วยควบคุมดูแลป่าชุมชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของป่าชุมชน หรือเพื่อคุ้มครองป้องกันมิให้มีการบุกรุกหรือทำลายทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อันเป็นที่ตั้งของป่าชุมชน เป็นเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนด้วยก็ได้

มาตรา ๒๘ เจ้าหน้าที่ป่าชุมชนซึ่งแต่งตั้งจากสมาชิกป่าชุมชนต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๒๙ เจ้าหน้าที่ป่าชุมชนพ้นจากตำแหน่ง เมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๘

(๑) ตาย

(๒) ลาออก กรณีเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนซึ่งแต่งตั้งจากสมาชิกป่าชุมชน

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๘

มาตรา ๓๐ การถอดถอนเจ้าหน้าที่ป้าชุมชนตามมาตรา ๒๖ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อเจ้าหน้าที่ป้าชุมชนไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๔
- (๒) เมื่อเจ้าหน้าที่ป้าชุมชนฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบหรือข้อบังคับที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๔ การจัดตั้งป้าชุมชน

มาตรา ๓๑ เพื่อให้การจัดตั้งป้าชุมชนสอดคล้องกับศักยภาพและเหมาะสมของชุมชนในการอนุรักษ์พื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชั่วคราว ไม่ใช่ธรรมชาติ สิงแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ อายุสัมฤทธิ์และขั้นตอนที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ การจัดการป้าชุมชน คณะกรรมการชุดนี้จะกำหนดขนาดของพื้นที่ที่สัชชชัตตั้งป้าชุมชนห้ามใช้และสัดส่วนการใช้ประโยชน์ภายใต้พื้นที่ที่สัชชัตตั้งป้าชุมชนให้เหมาะสมกับความต้องการ ที่สัชชัตตั้งได้ด้วย

สภาพภูมิประเทศ ขนาดของชุมชนและศักยภาพของชุมชนที่มีความสามารถในการจัดการป้าชุมชน

การกำหนดขนาดของพื้นที่ป้าชุมชนและสัดส่วนการใช้ประโยชน์ภายใต้พื้นที่ป้าชุมชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๓๒ ชุมชนท้องที่ใดที่อยู่ในอำนาจเดียวกันกับพื้นที่ป้าชุมชนอุบลฯ ประกอบด้วย บุคคลในชุมชนนั้นจำนวนตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปร่วมกันตั้งตัวแทนเป็นหนังสือเพื่อยื่นคำขอจัดตั้งป้าชุมชนต่อผู้ว่าราชการจังหวัด หรือในกรณีที่มีคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดแล้วให้ยื่นต่อคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดแห่งท้องที่ที่ป้าชุมชนตั้งอยู่ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดมอบหมาย

บุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปและมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ป้าชุมชนที่ขอจัดตั้งเป็นป้าชุมชนไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันที่ยื่นคำขอ

ในกรณีที่เป็นการนำพื้นที่ป้าชุมชนจัดตั้งเป็นป้าชุมชน มิให้นำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป้าชุมชนกฎหมายว่าด้วยป้าชุมชนและกฎหมายว่าด้วยป้าสงวนแห่งชาติ มาใช้บังคับ และในกรณีที่เป็นการนำพื้นที่ป้าชุมชนแห่งชาติที่เป็นป้าชุมชน เน้นมาจัดตั้งเป็นป้าชุมชน จะต้องได้รับความยินยอมจากกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งก่อนด้วย

ในกรณีที่มีการยื่นคำขอจัดตั้งป้าชุมชนในพื้นที่ป่าได้แล้ววันกำหนดระยะเวลา
ปิดประกาศหรือเผยแพร่คำขอจัดตั้งป้าชุมชนนั้นตามมาตรา ๓๕ แล้ว จะมีการยื่นคำขอจัดตั้ง
ป้าชุมชนโดยมีพื้นที่ซ้อนกันทั้งหมดหรือบางส่วนกับพื้นที่ป่าที่ได้มีการยื่นคำขอไว้ก่อนแล้วอีกมีได้
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอจัดตั้งป้าชุมชนและการอนุมัติให้จัดตั้ง
ป้าชุมชน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๓๓ คำขอตามมาตรา ๓๒ และเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขอ
อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) วัตถุประสงค์ของป้าชุมชน
- (๒) รายชื่อและประวัติโดยสังเขปของผู้ขอจัดตั้งป้าชุมชน ซึ่งมีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้ามการเป็นสมาชิกป้าชุมชนตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด
ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง
- (๓) รายชื่อคณะกรรมการจัดการป้าชุมชนซึ่งเลือกตั้งจากผู้ขอจัดตั้งป้าชุมชน
ตาม (๒) โดยมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามการเป็นกรรมการจัดการป้าชุมชนตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง
- (๔) ความเป็นมาของชุมชนโดยสังเขป สภาพพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป้าชุมชน
และแผนที่ตั้งเขปแสดงอาณาเขตและเขตติดต่อ
- (๕) แผนจัดการป้าชุมชนซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของป้าชุมชน
มีการกำหนดบริเวณเพื่อการอนุรักษ์และบริโภคนเพื่อการใช้ประโยชน์ หรือบริโภคนเพื่อการอนุรักษ์
เพียงอย่างเดียว ให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศและสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน
รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงแผนและวิธีดำเนินการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา หรือควบคุมดูแลสภาวะแวดล้อม
และความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในป้าชุมชน
อย่างยั่งยืน โดยต้องไม่ทำให้เกิดการสูญเสียสภาพความเป็นป่าทั้งในบริเวณเพื่อการอนุรักษ์
และบริโภคนเพื่อการใช้ประโยชน์
- (๖) รายการอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๓๔ ให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ที่อธิบดีมอบหมาย
ตรวจสอบคำขอจัดตั้งป้าชุมชนและเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขอให้แล้วเสร็จภายในสิบวัน
นับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีที่คำขอจัดตั้งป้าชุมชนและเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขอไม่ถูกต้อง
หรือไม่ครบถ้วน ให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป้าชุมชนแก้ไข
เพิ่มเติมคำขอ หรือจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด
ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป้าชุมชนไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอ หรือไม่จัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาตามวรรคสอง ให้ถือว่าคำขอจัดตั้งป้าชุมชนนั้นเป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และให้สำนักจัดการทรัพยากรป้าไม้มแห่งท้องที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป้าชุมชนทราบ

มาตรา ๓๕ ให้สำนักจัดการทรัพยากรป้าไม้มแห่งท้องที่ตรวจสอบและรับัดพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป้าชุมชน พร้อมทั้งจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตของป้าชุมชนที่ขอจัดตั้งให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คำขอจัดตั้งป้าชุมชนและเอกสารหรือหลักฐานถูกต้องและครบถ้วนโดยกรณีที่พบร่วมกันที่เป็นพื้นที่ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ พื้นที่ที่กรมป้าไม้มใช้หรือจัดการหรือประกาศเป็นพื้นที่วิจัยหรือจัดการใด ๆ หรือที่ดินที่บุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้กับบริโภคดังกล่าวออกจากพื้นที่ที่จะขอจัดตั้งป้าชุมชน

ให้สำนักจัดการทรัพยากรป้าไม้มแห่งท้องที่บิดประกาศคำขอจัดตั้งป้าชุมชนพร้อมทั้งแผนที่แสดงแนวเขตของป้าชุมชนที่ขอจัดตั้งไว้ในที่เปิดเผย ณ ศาลากลางจังหวัด แห่งที่ทำการอำเภอ และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่เป็นที่บ้านที่ขอจัดตั้งป้าชุมชนตั้งอยู่ หรือสถานที่อื่น หรือเผยแพร่โดยวิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดเห็นสมควร เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

การจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตป้าชุมชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๓๖ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ใด แห่งหรือบุคคลใด ซึ่งอยู่ระหว่างยื่นคำขอทำประโยชน์ในพื้นที่ป้าที่ขอจัดตั้งป้าชุมชน หรือบุคคลตามมาตรา ๓๕ ไม่ว่าจะอยู่ในท้องที่อันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ที่ประสงค์จะจัดตั้งเป็นป้าชุมชนนั้นหรือไม่ มีสิทธิทำหนังสือแสดงข้อคัดค้านการขอจัดตั้งป้าชุมชนต่อคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดภายในกำหนดระยะเวลาปิดประกาศหรือเผยแพร่คำขอจัดตั้งป้าชุมชนตามมาตรา ๓๕ ในกรณีที่ระยะเวลาการปิดประกาศหรือเผยแพร่คำขอไม่ได้ครบกำหนดในวันเดียวกัน ให้นับจากวันที่ครบกำหนดหลังสุดเป็นเกณฑ์

มาตรา ๓๗ ให้สำนักจัดการทรัพยากรป้าไม้มแห่งท้องที่พิจารณาข้อคัดค้านการจัดตั้งป้าชุมชนตามมาตรา ๓๖ และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบคำขอจัดตั้งป้าชุมชนแผนที่แสดงแนวเขตของป้าชุมชน และความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจัดตั้งป้าชุมชนนั้นเสนอคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาการปิดประกาศหรือเผยแพร่คำขอจัดตั้งป้าชุมชนตามมาตรา ๓๕

รายงานผลการตรวจสอบคำขอจัดตั้งป้าชุมชนตามวาระคนนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาคำขอจัดตั้งป้าชุมชน
แผนจัดการป้าชุมชน และรายงานผลการตรวจสอบ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ
รายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๓๗

ในกรณีที่คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดเห็นว่าแผนจัดการป้าชุมชน
ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป้าชุมชนแก้ไขแผนจัดการป้าชุมชนได้ โดยต้อง^ก
แก้ไขให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัด

ในกรณีที่มีได้แก้ไขแผนจัดการป้าชุมชนให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดตาม
วาระคนเมือง ให้อีกเป็นเงื่อนไขที่คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดจะไม่พิจารณาอนุมัติให้จัดตั้ง^ก
ป้าชุมชนได้

มาตรา ๓๙ เมื่อคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดมีมติให้จัดตั้งป้าชุมชน
ตามคำขอทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือโดยกำหนดเงื่อนไข หรือมีมติไม่ให้จัดตั้งป้าชุมชนแล้ว
ให้คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดมีหนังสือแจ้งมติตั้งกล่าวให้ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป้าชุมชน
ผู้มีหนังสือคัดค้าน และอธิบดี ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัด^ก
มีมติ

ผู้ขอจัดตั้งป้าชุมชนหรือผู้มีหนังสือคัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ
ป้าชุมชนประจำจังหวัดต่อคณะกรรมการนโยบายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งมติ
ตามวาระคนนี้ แห่งหากอุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัด ให้เสนอ
ศุภนัยเห็นชอบด้วยชอบธรรมโดยยกเว้นกฎหมายพิจารณาความชอบด้วยสิทธิอุทธรณ์

ในกรณีที่อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัด
ให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการนโยบายพิจารณาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งมติ
ตามวาระคนนี้

ให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาอุทธรณ์ตามวาระคนนี้หรือความเห็นของอธิบดี^ก
วาระคนเมือง แห่งสหกรณ์ ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์หรือความเห็นของอธิบดี
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการนโยบายให้เป็นที่สุด และให้คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดปฏิบัติ
ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยดังกล่าว

หนังสือแจ้งของคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัด คำอุทธรณ์ของผู้ขอจัดตั้ง^ก
ป้าชุมชน หรือผู้มีหนังสือคัดค้าน ความเห็นของอธิบดี และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการนโยบาย
ต้องแสดงเหตุผลโดยชัดแจ้ง

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชนและให้จัดตั้งป่าชุมชนได้ โดยอธิบดีเห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง และปรากฏว่าไม่มีการอุทธรณ์จนพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง หรือในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายพิจารณาความเห็นที่ได้รับจากอธิบดีตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม หรือพิจารณาอุทธรณ์สำหรับสัมฤทธิ์ชื่อป่าชุมชนตามมาตรา ๓๙ วรรคสองแล้ว มีคำนินจฉัยให้จัดตั้งป่าชุมชนได้ ให้อธิบดีประกาศการอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชนในราชกิจจานุเบกษาโดยมีสาระสำคัญตามที่กำหนดในระเบียบท่องคณะกรรมการนโยบาย และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตของป่าชุมชนนั้นแนบท้ายประกาศด้วย

การจัดตั้งป้ามชนมีผลเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

มาตรา ๔๖ ในระหว่างการพิสูจน์ความถูกต้องของผู้ต้องหาที่ป้าชุมชนขอคุณธรรมคุณนัยน์เบิกฟ้อง
คุณธรรมคุณนัยน์เบิกชุมชนประสารสักหัวตัด หรือสำนักคัดห้องรัฐพยานกรณีไม่หนีห้องที่ แห้วสันเต่กระรภี
ระยะเวลาปิดประกาศหรือเผยแพร่คำขอจัดตั้งป้าชุมชนตามมาตรา ๓๕ หากปรากฏว่า^{๑๕}
มีการยื่นคำขอจัดตั้งป้าชุมชนในพื้นที่ป่าแห่งเดียวกันมากกว่าหนึ่งคำขอ โดยแต่ละคำขอ
ระบุเขตป้าชุมชนที่จะขอจัดตั้งซ้อนพื้นที่กันทั้งหมดหรือบางส่วน ให้คุณธรรมคุณนัยน์
คุณธรรมคุณนัยน์เบิกชุมชนประสารสักหัวตัด หรือสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ แห้วสันเต่กระรภี
ศึกคำขอจัดตั้งป้าชุมชนที่มีพื้นที่ซ้อนกันนั้นให้แก่ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป้าชุมชนทุกคำขอ เพื่อให้ผู้ยื่นคำขอ
จัดตั้งป้าชุมชนดังกล่าวทำความตกลงร่วมกันเกี่ยวกับพื้นที่ที่ขอจัดตั้งป้าชุมชน องค์ประกอบของ
คณะกรรมการจัดการป้าชุมชน แผนจัดการป้าชุมชน และรายละเอียดต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในคำขอ
จัดตั้งป้าชุมชน และเริ่มต้นกระบวนการยื่นคำขอจัดตั้งป้าชุมชนใหม่อีกไป

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป้าชุมชนตามวาระคนหนึ่งทำความตกลงร่วมกันได้ และมีการถอนคำขอจัดตั้งป้าชุมชนที่ยื่นมาในภายหลังทุกคำขอ คงเหลือแต่คำขอจัดตั้งป้าชุมชนที่ยื่นคำขอไว้แต่แรก ให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่พิจารณาคำขอจัดตั้งป้าชุมชนนั้น ต่อจากขั้นตอนที่ค้างพิจารณาไว้ก่อนที่จะมีการคืนคำขอ

หมวด ๕

มาตรา ๔๒ เมื่อได้ประกาศการจัดตั้งป้าชุมชนแล้ว ให้ผู้ซึ่งมีรายชื่ออยู่ในบัญชีตามมาตรา ๓๓ (๒) เป็นสมาชิกป้าชุมชน และ (๓) เป็นคณะกรรมการจัดการป้าชุมชน ประเทก คุณสมบัติ และลักษณะดังที่กำหนดของสมาชิกป้าชุมชนและกรรมการจัดการป้าชุมชน การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสมาชิกป้าชุมชน การเลือกตั้งคณะกรรมการจัดการป้าชุมชน

องค์ประกอบและจำนวนกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การดำรงตำแหน่ง
แทนกรรมการจัดการป้าชุมชนที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้เป็นไปตามระเบียบที่
คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๔๓ การจัดการป้าชุมชน ให้กระทำโดยคณะกรรมการจัดการป้าชุมชน
ร่วมกับสมาชิกป้าชุมชน ซึ่งต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของป้าชุมชนและแผนจัดการป้าชุมชน
ที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัด ทั้งนี้ การแสดงเจตนาของคณะกรรมการ
จัดการป้าชุมชนให้กระทำโดยมติคณะกรรมการจัดการป้าชุมชน

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการจัดการป้าชุมชนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
(๑) ร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดให้มีหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่น^๑
ตามมาตรา ๔๙

(๒) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการป้าชุมชน หลักเกณฑ์การรับบุคคลเป็นสมาชิก
ป้าชุมชน และการจัดการทรัพย์สินส่วนกลางของป้าชุมชน ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบของ
คณะกรรมการนโยบาย

(๓) ดูแลรักษาป้าชุมชน บำรุงและฟื้นฟูป้าชุมชน ส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้
และสร้างจิตสำนึกร่วมกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
และความหลากหลายทางชีวภาพในป้าชุมชน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ป้าชุมชน

(๔) ดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนกลางของป้าชุมชน รวมทั้งจัดทำบัญชีทรัพย์สิน
ส่วนกลางของป้าชุมชนตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด และรายงานให้คณะกรรมการป้าชุมชน
ประจำจังหวัดทราบทุกปี

(๕) ดูแลให้สมาชิกป้าชุมชนปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้
(๖) สั่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับตาม (๒) ออกจากป้าชุมชน
หรือให้กระทำการหรือด่วนกระทำการใด ๆ ในเขตป้าชุมชน เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับตาม (๒)
หรือพระราชบัญญัตินี้

(๗) ไก่เลี้ยงหรือประนีประนอมเมื่อเกิดความขัดแย้งในการจัดการป้าชุมชน
(๘) ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการนี้มีการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิด
ตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) มีมติรับบุคคลเป็นสมาชิกป้าชุมชน หรือมีมติด้วยคะแนนเสียงจำนวนไม่น้อยกว่า
สามในสี่ให้สมาชิกป้าชุมชนพ้นจากการเป็นสมาชิกป้าชุมชน
(๑๐) ดำเนินการตามที่เห็นสมควรเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป้าชุมชน

(๑) ปฏิบัติการอื่นโดยตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายหรือคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน

การออกซ้อบงคับตาม (๒) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดก่อน

ในการนี้ที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนหรือกรรมการจัดการป่าชุมชนฝ่ายใน หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่า สามในสี่ของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทั้งหมดเท่าที่มีอยู่อาจมีมติให้กรรมการจัดการป่าชุมชนทั้งคณะหรือกรรมการจัดการป่าชุมชนที่ฝ่ายในหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่พันจากการเป็นกรรมการจัดการป่าชุมชน และมิให้ผู้นั้นกลับมาเป็นกรรมการจัดการป่าชุมชนอีก

มาตรา ๔๕ สมาชิกป่าชุมชนเมืองที่ในการดูแลรักษาป่าชุมชน ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการนโยบาย ข้อบังคับของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และแผนจัดการป่าชุมชน

(๒) ร่วมมือกับทางราชการในการดูแลรักษาป่าชุมชน สัตว์ป่า และทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชน

(๓) ร่วมมือกับคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนในการอนุรักษ์และพื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชน

สมาชิกป่าชุมชนที่ฝ่ายในหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่อาจมีมติให้สมาชิกป่าชุมชนผู้นั้นพ้นจากการเป็นสมาชิกป่าชุมชนได้

มาตรา ๔๖ แผนจัดการป่าชุมชนที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติแล้ว ให้ใช้บังคับได้เป็นเวลาห้าปี

ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเสนอแผนจัดการป่าชุมชนต่อกองคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาอนุมัติก่อนเสนอแผนจัดการป่าชุมชนเดิมหมดอายุไม่น้อยกว่าหกเดือน

ในการพิจารณาแผนจัดการป่าชุมชน หากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดเห็นว่าแผนจัดการป่าชุมชนไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้แจ้งให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนแก้ไขแผนจัดการป่าชุมชนดังกล่าวภายใต้กฎหมายและระเบียบที่คณะกรรมการป่าชุมชนประชุมแล้วแต่หนึ่งครั้งต่อปี สำหรับห้าวันบวกต่อวันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดไม่อนุมัติแผนจัดการป่าชุมชนตามวรรคสอง ให้นำความในมาตรา ๓๙ ในส่วนที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์มติและการพิจารณาอุทธรณ์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติแผนจัดการป้าชุมชนใหม่แล้ว ให้นำแผนจัดการป้าชุมชนดังกล่าวมาใช้บังคับตั้งจากวันที่แผนจัดการป้าชุมชนเดิมหมดอายุลง หรือในวันที่คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดกำหนด แล้วแต่กรณี

ในระหว่างที่แผนจัดการป้าชุมชนเดิมหมดอายุลง ถ้าคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดยังไม่อนุมัติแผนจัดการป้าชุมชนใหม่ ให้นำแผนจัดการป้าชุมชนเดิมมาใช้ต่อไปจนกว่าจะมีการอนุมัติแผนจัดการป้าชุมชนใหม่

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป้าชุมชนประจำจังหวัดปรับปรุง แผนจัดการป้าชุมชนในระหว่างที่แผนจัดการป้าชุมชนยังไม่หมดอายุ ให้คณะกรรมการจัดการป้าชุมชนเสนอแผนจัดการป้าชุมชนที่ปรับปรุงแล้วต่อคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาอนุมัติ และให้นำความในมาตรา ๔๖ วรรคสามและวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติแผนจัดการป้าชุมชนที่ปรับปรุงแล้ว ให้นำแผนจัดการป้าชุมชนดังกล่าวมาใช้บังคับแทนแผนจัดการป้าชุมชนเดิมในวันที่คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดกำหนด

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการจัดการป้าชุมชนอาจขอขยายเขตป้าชุมชน หรือขอให้เพิกถอนป้าชุมชนทั้งหมดหรือบางส่วนได้ แต่ต้องแสดงเหตุผล และรายละเอียดโดยชัดแจ้ง

ในกรณีที่เป็นการขอขยายเขตป้าชุมชน ให้นำความในมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เป็นการขอเพิกถอนป้าชุมชนบางส่วน เมื่ออธิบดีมีคำสั่งให้เพิกถอนป้าชุมชนตามมาตรา ๗๘ แล้ว ให้คณะกรรมการจัดการป้าชุมชนปรับปรุงแผนจัดการป้าชุมชนให้สอดคล้องกับพื้นที่ของป้าชุมชนที่ลดลง และเสนอคณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาอนุมัติภายในหกสิบวันนับแต่วันที่อธิบดีมีคำสั่ง และให้นำความในมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๙ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องจัดให้มีหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่น แสดงแนวเขตป้าชุมชน บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ไว้โดยรอบ เพื่อให้ประชาชนเห็นได้วาเป็นเขตป้าชุมชน รวมทั้งต้องจัดให้มีการซ้อมเขมหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นที่ชำรุด เสียหาย หรือสูญหายด้วย และคณะกรรมการจัดการป้าชุมชนและสมาชิกป้าชุมชนต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการนี้ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบ ในการจัดให้มีหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่น ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๐ ภายในป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชนมีสิทธิเข้าป่าชุมชนเพื่อการพักผ่อน หย่อนใจ และมีสิทธิใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชนซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนจัดการป่าชุมชนที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การเก็บหاخองป่าในป่าชุมชน
- (๒) การใช้ประโยชน์จากไม้ให้ทำได้ในบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ โดยต้องไม่ใช้ประโยชน์จากไม้ทรงคุณค่าที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และให้ทำได้ตามความจำเป็นเพียงเฉพาะเพื่อใช้สอยในครัวเรือนของสมาชิกป่าชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณชนภายในชุมชนนั้น
- (๓) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอื่นในป่าชุมชนให้ทำได้ตามความจำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือนของสมาชิกป่าชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณชนภายในชุมชนนั้น

การใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชนตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยระบุยวดังกล่าวจะกำหนดข้อห้ามการใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชนนิด หรือประเภทใด หรือกำหนดให้การใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชนนิดใด ประเภทใด หรือกรณีใด ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดด้วยก็ได้

มาตรา ๕๑ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนและสมาชิกป่าชุมชนอาจใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน รวมทั้งการห้องเที่ยวง่อมนุษย์โดยชุมชนได้ ทั้งนี้ ภายใต้แผนจัดการป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

- ในการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้กระทำการ ดังต่อไปนี้
- (๑) กระทำการใด ๆ ที่เป็นการเสื่อมสภาพแก่ป่าชุมชน หรือทำให้เสียหาย หรือทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ
  - (๒) การกระทำอื่นใดตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนหรือสมาชิกป่าชุมชน มีความจำเป็นต้องใช้ประโยชน์จากไม้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในป่าชุมชนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน เสียหายอันเนื่องมาจากการประสนบทดุภพิบัติสาธารณหรือมีเหตุจำเป็นเพื่อช่วยเหลือราษฎร เป็นกรณีพิเศษ ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

**หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด**

มาตรา ๕๓ บุคคลที่มิใช่สมาชิกป้าชุมชนมีสิทธิเข้าป้าชุมชนเพื่อการศึกษาเรียนรู้
เกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พักผ่อนหย่อนใจ และเก็บหา
ของป่าได้เฉพาะเท่าที่กำหนดในข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการป้าชุมชนตามมาตรา ๔๔ (๒)

มาตรา ๕๔ บรรดาไม้และของป่าที่ได้มาจากการป้าชุมชนตามแผนจัดการป้าชุมชน
ที่คณะกรรมการป้าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติ หรือตามหลักเกณฑ์ที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้
ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง หรือค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่า

มาตรา ๕๕ เงินค่าปรับที่ได้รับตามพระราชบัญญัตินี้อันเกิดจากการกระทำความผิด
ในป้าชุมชนแห่งใด ให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการป้าชุมชนนั้นเป็นจำนวนร้อยละห้าสิบ
ของเงินค่าปรับดังกล่าว ส่วนที่เหลือให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด
โดยความเห็นชอบของกระทรวงครุภัณฑ์

มาตรา ๕๖ เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการป้าชุมชนให้เกิดความยั่งยืน^๑
คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจกำหนดอัตราและวาระเบียบเกี่ยวกับการให้คณะกรรมการจัดการ
ป้าชุมชนเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน หรือค่าบริการ จากบุคคลที่มิใช่สมาชิกป้าชุมชน
เนื่องในการใช้ประโยชน์จากป้าชุมชนก็ได้

เงินที่เก็บได้ตามวรรคหนึ่ง เงินค่าปรับตามมาตรา ๕๕ เงินที่มีผู้บริจาค^๒
เงินสนับสนุนจากรัฐบาล และเงินรายได้อื่น ๆ ให้ตกเป็นของทรัพย์สินส่วนกลางของป้าชุมชน
และเก็บรักษาไว้ใช้จ่ายในการจัดการป้าชุมชน หรือตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๕๗ ให้คณะกรรมการจัดการป้าชุมชนมีอำนาจดำเนินติดตามได้
เกี่ยวกับทรัพย์สินส่วนกลางของป้าชุมชนและดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินส่วนกลางของป้าชุมชนได้
การดำเนินติดตามและการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยมติของ
คณะกรรมการจัดการป้าชุมชนจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการจัดการป้าชุมชนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
และเมื่อคณะกรรมการมมติเป็นประการได้แล้ว จะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้กรรมการคนใดคนหนึ่ง
ดำเนินติดตามและดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินส่วนกลางของป้าชุมชนแทนคณะกรรมการจัดการ
ป้าชุมชนก็ได้

มาตรา ๕๔ ผู้ได้ฝึกพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบหรือข้อบังคับที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่สัตว์ พืช ทรัพยกรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม ในป่าชุมชน ให้กรมป่าไม้มีอำนาจฟ้องเรียกค่าสินใหม่ทดแทน ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายที่รัฐได้จ่ายไปในการเคลื่อนย้ายสิ่งที่ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือกระทำให้สิ่งนั้นหมดสภาพความเป็นอันตรายหรือความเป็นพิษ ตลอดจนการนำเอาร่องน้ำ มาเก็บ กัก หรอรักษาไว้

(๒) ค่าใช้จ่ายที่รัฐได้จ่ายไปในการทำให้ทรัพยกรรมชาติกลับคืนสู่สภาพเดิม

(๓) ค่าใช้จ่ายที่รัฐได้จ่ายไปในการช่วยเหลือเยียวยาบุคคลหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นเนื่องในความเสียหายนั้น

(๔) ค่าดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐในการประเมินความเสียหายและประเมินค่าใช้จ่าย ในการเยียวยาผลกระทบต่อทรัพยกรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของบุคคล

(๕) ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่รัฐได้จ่ายในการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ได้รับค่าสินใหม่ทดแทน ตามกฎหมาย

(๖) มูลค่าของทรัพยกรรมชาติที่เสียหาย

ในการณ์ที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนได้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการส่วนได้ ตามวรรคหนึ่ง หรือในกรณีที่การกระทำหรือละเว้นกระทำการใดตามวรรคหนึ่งก่อให้เกิด ความเสียหายแก่สมาชิกป่าชุมชนในการใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชน ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมีอำนาจเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับกรมป่าไม้หรือมีอำนาจฟ้องเรียก ค่าสินใหม่ทดแทนได้

มาตรา ๕๕ ให้นำความในมาตรา ๕๔ มาใช้บังคับแก่ผู้กระทำการหรือละเว้น กระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยจงใจหรือประมาทเลือกหรือไม่ก็ตาม และก่อให้เกิดความเสียหายแก่สัตว์ พืช ทรัพยกรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน โดยอนุโลม

มาตรา ๖๐ ในการดำเนินคดีตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนอาจขอให้พนักงานอัยการดำเนินคดีให้ได้ และให้ได้รับยกเว้น ค่าฤทธิ์ธรรมเนียมทั้งปวง

มาตรา ๖๑ ในการณ์ที่เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนและ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมิได้ดำเนินการฟ้องคดี ให้อธิบดีมีอำนาจจส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ พิจารณาฟ้องคดีดังกล่าวเพื่อเรียกร้องค่าสินใหม่ทดแทนความเสียหายเพื่อจ่ายให้เป็น ทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนนั้นได้

มาตรา ๖๒ บทบัญญติในมาตรา ๕๙ และมาตรา ๕๙ ไม่เป็นการลบล้าง
หรือจำกัดหน้าที่และความรับผิดชอบคลื่นอยู่ตามบทบัญญติของกฎหมายอื่น และไม่เป็น^ก
การตัดอำนาจของผู้มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายอื่นที่จะดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตน

หมวด ๖

การควบคุมดูแลป่าชุมชน

มาตรา ๖๓ ภายในป่าชุมชน ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดถือ ครอบครอง หรือใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกิน

(๒) ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ชุดหาแร่ ล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง^ก
ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ
อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าชุมชน เว้นแต่เป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์
ในการบำรุงรักษาและป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน หรือเป็นการกระทำการของ
กรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน หรือสมาชิกป่าชุมชน ตามแผนจัดการป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติ
จากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

(๓) ใช้ประโยชน์จากไม้ เว้นแต่เป็นการกระทำตามมาตรา ๕๐ (๒) หรือมาตรา ๕๒

(๔) ก่อสร้างสิ่งปลูกสร้าง เว้นแต่เป็นการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างที่จำเป็นเพื่อประโยชน์
ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนตามมาตรา ๔๔ (๓) เช่น การสร้างหอดูไฟป่า^ก
ฝ่ายละลาน้ำ ที่พักอาศัยตระเวน หรือศาลาเรียนรู้ โดยสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวต้องมีลักษณะกลมกลืนกับ^ก
สภาพแวดล้อม ไม่เป็นการทำลายสภาพธรรมชาติเดิม และต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก
คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดก่อน

มาตรา ๖๔ เพื่อประโยชน์ในการปกป้อง รักษา และอนรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชนให้เป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน ให้เจ้าหน้าที่
ป่าชุมชน ซึ่งคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดแต่งตั้งตามมาตรา ๒๗ มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบพื้นที่และตรวจตราดูแลการดำเนินการใช้ประโยชน์จากผลผลิตและ
บริการป่าชุมชนของสมาชิกป่าชุมชนและบุคคลที่มิใช่สมาชิกป่าชุมชน และการดำเนินกิจการต่าง ๆ
ในป่าชุมชน

(๒) แนะนำ ให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกแก่บุคคลในชุมชนและบุคคลที่อยู่รอบพื้นที่
ป่าชุมชนในการดูแลรักษาและอนรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ^ก
ในป่าชุมชน รวมทั้งรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น

(๓) ป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน

(๔) สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) รายงานคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดเมื่อปรากฏว่ามีกรณีจะต้องเพิกถอนป่าชุมชนทั้งหมดหรือบางส่วน

มาตรา ๖๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนตามมาตรา ๖๔ หากพบว่ามีผู้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบของคณะกรรมการนโยบาย หรือข้อบังคับของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน และไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนได้ทัน ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นกระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในป่าชุมชนได้ หากผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากป่าชุมชน และให้รายงานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนและคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบโดยมิฉะนั้น

มาตรา ๖๖ ผู้ใดจะเข้าไปกระทำการในป่าชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด โดยในการอนุญาตอาจกำหนดให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์จากการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจนั้นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ความในวรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจทางวิชาการ ของกรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ต้องแจ้งให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบและต้องรายงานผลการศึกษาดังกล่าวให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบด้วย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจตามวรคหนึ่งหรือวรคสอง ห้ามมิให้นำทรัพยากรชีวภาพออกจากป่าชุมชน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการป่าชุมชน ประชุมสัมมนาหรือ

(๑) ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด หรือ

(๒) ได้แจ้งให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดทราบ กรณีที่เป็นการดำเนินการโดยกรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

มาตรา ๖๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในป่าชุมชนเพื่อตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการเกี่ยวกับป่าชุมชน และการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีที่พบว่าคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนฝ่าฝืน

หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบทรือข้อบังคับที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้
ให้รายงานผลต่ออธิบดีโดยมีข้อเข้า

(๒) สั่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดออกจากป่าชุมชน หรือให้ห้ามการกระทำใด ๆ ในป่าชุมชน
ในกรณีที่มีข้อเท็จจริงปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำการทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ค้นบุคคลหรือyanพานะ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีการกระทำการทำความผิด
ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ใช้หรือได้มาจากการกระทำการทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำการทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ
และดำเนินคดี

มาตรา ๖๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่
ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๔๔ (๖) (๗) และ (๑๐) มาตรา ๖๔ (๑) และ (๓) มาตรา ๖๕
และมาตรา ๖๙ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๖๙ ทรัพย์สินที่ยึดไว้ตามมาตรา ๖๗ (๔) ถ้าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาด
ไม่ฟ้องคดีหรือศาลมิพิพากษาให้รับและผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ขอรับคืนภายในสองปี
นับแต่วันที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือวันที่ศาลมิพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน
ทรัพย์สินที่ยึดไว้ตามมาตรา ๖๗ (๔) ถ้าในขณะที่ยึดไม่ปรากฏตัวเจ้าของ
หรือผู้ครอบครองและไม่มีผู้ใดมาแสดงตนเป็นเจ้าของเพื่อขอรับคืนภายในสองปีนับแต่วันยึด
ให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ทรัพย์สินที่อายัดไว้ตามมาตรา ๖๗ (๔) ถ้าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี
หรือศาลมิพิพากษาให้รับ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถอนการอายัดทรัพย์สินนั้นโดยไม่ข้อเข้า

ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายได้ถึงแก่ความตาย ให้ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้
ตามมาตรา ๖๗ (๔) ตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่ภายในสองปีนับแต่วันที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น
ถึงแก่ความตาย และหากายาทของผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นสามารถพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินนั้น
ไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำการทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คืนทรัพย์สินนั้นให้แก่ทายาทของ
ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้น

การดำเนินการแก่ทรัพย์สินที่ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ยึดไว้ตามมาตรา ๖๗ (๔) มีสภาพเป็นของสด
ของเสียได้ หรือในกรณีที่การเก็บรักษามิจะเป็นการเสียงต่ำความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่าย

ในการเก็บรักษาเงินค่าแห่งสิ่งของนั้น หรือจะเป็นภาระแก่ทางราชการมากกว่าการนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ให้ดำเนินการตามควรแก่กรณีตามวิธีการที่อธิบดีกำหนดก็ได้

ทรัพย์สินที่ยืดໄວ่ตามวรรคหนึ่ง อาจขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามที่ อธิบดีกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการดังกล่าว เงินที่ขายได้มีหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระ ที่เกี่ยวข้องแล้วเหลือเงินจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยืดเงินนั้นไว้แทน

มาตรา ๗๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๗๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนามธรรมากฎหมายพิจารณาความอาญา

มาตรา ๗๔ ในการนี้ที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพบว่า คณะกรรมการ จัดการป่าชุมชน กรรมการจัดการป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน กระทำการ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบของคณะกรรมการนโยบาย หรือข้อบังคับ ของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งการให้ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน กรรมการจัดการป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนดังกล่าว กระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ตามความเหมาะสม

ผู้ได้รับคำสั่งของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ต้องปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการนโยบายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้นำความในมาตรา ๓๙ วรรคสองสู่และวรคสี่ห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ถือการที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด เว้นแต่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการนโยบาย จะสั่งเป็นอย่างอื่น

การดำเนินการตามมาตรานี้ ไม่กระทบสิทธิกรรมป่าไม้ที่จะดำเนินคดีกับ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน กรรมการจัดการป่าชุมชน สมาชิกป่าชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน

มาตรา ๗๕ อธิบดีมีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมสนับสนุนและติดตามดูแล การดำเนินงานของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด และอาจสั่งให้กรรมการและเลขานุการของ คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดซึ่งอธิบดีจะริบหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดได้

มาตรา ๗๖ อธิบดีอาจขอให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกระทำการ หรือยับยั้งการกระทำใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยนายหรือมติของคณะกรรมการรัฐมนตรี และระเบียบของคณะกรรมการนโยบาย

เมื่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดได้รับแจ้งจากอธิบดีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพิจารณาและแจ้งผลให้อธิบดีทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำขอ

ในกรณีที่อธิบดีไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ที่แจ้งตามวรรคสอง ให้อธิบดีนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพิจารณาภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผล และให้นำความในมาตรา ๓๙ วรรคสิบสี่และวรรคสิบห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่ หรือมีสิ่งอื่นใดในป่าชุมชน ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการ ฝ่าฝืนทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดนั้นออกไปจากป่าชุมชน หรือกระทำการใด ๆ ตามควรแก่กรณีภัยในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้กระทำการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคหนึ่ง หรือเพื่อบังกัน หรือบรรเทาความเสียหายแก่ป่าชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดจะทำลายหรือรื้อถอน สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอื่นใดนั้น หรือกระทำการใด ๆ ตามควรแก่กรณีเสียเงินก็ได้ และผู้กระทำการ ฝ่าฝืนมีหน้าที่ต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายและเงินเพิ่มในอัตราร้อยละยี่สิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป ในการที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกระทำการเสียเอง

หมวด ๗ การเพิกถอนป่าชุมชน

มาตรา ๗๘ อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนป่าชุมชนทั้งหมดหรือบางส่วนได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนขอให้เพิกถอนป่าชุมชนตามมาตรา ๔๘
- (๒) คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนทดสอบที่ไม่จัดการฟื้นฟูป่าชุมชนนั้นต่อไป

(๓) คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบ หรือข้อบังคับที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ อันจะเป็นเหตุให้ป่าชุมชนได้รับความเสียหาย หรือมีเหตุไม่ควรไว้วางใจให้จัดการป่าชุมชนต่อไป

(๔) เมื่อมีเหตุผลความจำเป็นทางด้านกิจการเพื่อความมั่นคงของประเทศ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

ในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดพบทุตาม (๒) หรือ (๓) และเห็นเป็นการสมควรให้เพิกถอนป่าชุมชน ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดแจ้งต่ออธิบดี เพื่อสั่งเพิกถอนป่าชุมชนต่อไป หรือในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบทุตาม (๒) หรือ (๓) ให้รายงาน ต่ออธิบดีเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนป่าชุมชน

เมื่ออธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนป่าชุมชนแล้ว ให้อธิบดีแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนทราบภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง

ในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนป่าชุมชนเพราเดทุตาม (๒) (๓) หรือ (๔) คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนป่าชุมชนต่อคณะกรรมการนโยบายภายใน สี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากอธิบดี และให้นำความในมาตรา ๗๙ วรรคสามสู่และวรรคสี่ห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการเพิกถอนป่าชุมชนเพราเดทุตาม (๒) หรือ (๓) ห้ามมิให้ กรรมการจัดการป่าชุมชนของป่าชุมชนที่ถูกเพิกถอนนั้นกลับมาเป็นกรรมการจัดการป่าชุมชน ตามพระราชบัญญัตินี้อีก

การเพิกถอนป่าชุมชนให้มีผลเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และในกรณีที่เป็นการเพิกถอนป่าชุมชนบางส่วน ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้ายประกาศด้วย

มาตรา ๗๙ ป่าชุมชนใดที่ถูกเพิกถอนทั้งหมด ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน ของป่าชุมชนที่ถูกเพิกถอนนั้นตรวจสอบทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนและชำระหนี้ที่ค้างอยู่ หรือบังคับตามสิทธิเรียกร้องที่มีอยู่ให้เสร็จสิ้น และรายงานผลต่อคณะกรรมการป่าชุมชน ประจำจังหวัดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศการเพิกถอนป่าชุมชนในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง กรรมการจัดการป่าชุมชนของป่าชุมชนที่ถูกเพิกถอนนั้นไม่มีสิทธิยื่นคำขอจัดตั้ง ป่าชุมชนที่สูญพิภพจนนั้นอีกไม่ได้จนกว่าคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนจะดำเนินการให้แล้วเสร็จ

เมื่อได้ตรวจสอบทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชนและชำระหนี้ที่ค้างอยู่หรือบังคับ ตามสิทธิเรียกร้องที่มีอยู่เสร็จสิ้นแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินส่วนกลางส่วนที่เป็นสังหาริมทรัพย์เหลืออยู่เท่าใด ให้ตัดเป็นของกรมป่าไม้หรือมอบให้แก่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนของป่าชุมชนอื่นเพื่อใช้ในการจัดการ ป่าชุมชนนั้นต่อไป ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดกำหนด

ԱՆՇՈՒՐԵԱՀԱՅԱՀԱՅԱՎԵՐԵՎԱՆԻ

መ.၁၉၈၀-၁၉၈၁-၁၉၈၂-၁၉၈၃-၁၉၈၄-၁၉၈၅-၁၉၈၆-၁၉၈၇-၁၉၈၈-၁၉၈၉-၁၉၈၀-၁၉၈၁-၁၉၈၂-၁၉၈၃-၁၉၈၄-၁၉၈၅-၁၉၈၆-၁၉၈၇-၁၉၈၈-၁၉၈၉-၁၉၈၀-၁၉၈၁-၁၉၈၂-၁၉၈၃-၁၉၈၄-၁၉၈၅-၁၉၈၆-၁၉၈၇-၁၉၈၈-၁၉၈၉

የደረሰ ማስታወሻ በኋላ እንደሚከተሉት የሚከተሉት ደንብ መሆኑን ስርዓት የሚከተሉት ደንብ መሆኑን ስርዓት
በመጀመሪያ መሆኑን ስርዓት የሚከተሉት ደንብ መሆኑን ስርዓት የሚከተሉት ደንብ መሆኑን ስርዓት

ԵՐԵՄԱԳՆԵԱԿԱՆ

၆၂

ମୁଦ୍ରଣ ପାତା

፩፻፲፭

藏文大藏经

ՀԱՅՈՒՍԱԾ ԻՉՎԱՆՄԱՆ ՄԻԱՅՆ ՀԱՅՈՒՍԱԾ ԻՉՎԱՆՄԱՆ ՕՐ ՏԵՂՄԵ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นใดที่จัดให้มีขึ้นตามมาตรา ๔๕ ต้องระหว่างโทษปรับทางปกครองไม่เกินหกหมื่นบาท

มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ต้องระหว่างโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๖ วรรคสาม ต้องระหว่างโทษปรับทางปกครองไม่เกินสามแสนบาท

ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการนำทรัพยากรข้าวภาพไปใช้ศึกษาวิจัย เพื่อหาผลประโยชน์จากการค้าด้วย ผู้กระทำดังต้องระหว่างโทษปรับทางปกครองไม่เกินหกแสนบาท

มาตรา ๔๙ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่กรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๔ ต้องระหว่างโทษปรับทางปกครองไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง ต้องระหว่างโทษปรับทางปกครองไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๕๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองตามอัตรา หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

ในการกำหนดอัตราโทษปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงพฤติกรรม แห่งการกระทำ ความเสียหายที่เกิดจากการกระทำนั้น ตลอดจนความหนักเบาของโทษที่จะใช้กับผู้ถูกลงโทษ

มาตรา ๕๒ การกระทำใดอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายหลายบททั้งที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น ให้ลงโทษปรับทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะ

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ชำระค่าปรับทางปกครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครอง ในกรณี ถ้าศาลพิพากษาให้ชำระค่าปรับทางปกครอง หากผู้นั้นไม่ชำระค่าปรับทางปกครองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ให้ยึดทรัพย์สินของผู้นั้น

เพื่อชดใช้แทนค่าปรับทางปกครอง แต่ไม่ให้นำมาตรการกักขังแทนค่าปรับมาใช้แก่ผู้นั้น และในกรณีที่ผู้นั้นไม่มีทรัพย์สินให้ยึดหรือทรัพย์สินที่ยึดไม่เพียงพอแก่ค่าปรับทางปกครอง ให้ศาลกำหนดมาตรการให้ผู้นั้นบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะหรือมาตรการอื่นตามที่ศาลเห็นสมควร

ส่วนที่ ๒
ໂທ່າງອານຸ

มาตรา ๙๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามมาตราหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำในบริเวณเพื่อการอนุรักษ์หรือกระทำแก้ไขไม้ทรงคุณค่าที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ผู้กระทำความผิดต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ บรรดาไม่ของป่า หรือทรัพย์สินที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำ
ความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะเป็นความผิดที่มิโทษทางปกครอง
หรือโทษทางอาญา ในรัฐเส้นไม้จะมีผู้กลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๖ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนประกอบด้วย
กรรมการตามมาตรา ๙ (๑) (๒) และ (๓) และอธิบดีกรมป่าไม้เป็นกรรมการและเลขานุการ
ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลงก่อนจนกว่าจะได้มีการ
แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกิน
หนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดในจังหวัดที่ยังไม่มีป่าชุมชนและมีการยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนในจังหวัดนั้นประกอบด้วย กรรมการตาม มาตรา ๒๓ (๑) (๒) (๓) และ (๕) เอกสารกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือมนุษยศาสตร์หรือสังคมศาสตร์จำนวนไม่เกินสองคน และผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมจำนวนไม่เกินสองคนปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้ไปกลางก่อน จนกว่าจะได้มามาตรฐานเครื่องข่ายป่าชุมชน ระดับจังหวัดและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้แทนคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนในจังหวัด

เมื่อได้อนุมัติให้จัดตั้งป่าชุมชนในจังหวัดตามวาระหนึ่งแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้แทนคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนให้ศรเชษสัมมาชนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ โดยเร็ว

มาตรา ๔๙ ในวาระเริ่มแรก บรรดาใบอนุญาต อาชญาบัตร และประทานบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ หรือสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยบิตรเลี่ยม ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลได้ไว้แล้ว และมีผลอยู่ในเขตป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปเพียงเท่ากำหนดอายุใบอนุญาต อาชญาบัตร และประทานบัตร หรือสัมปทานนั้น ๆ

มาตรา ๕๐ ป่าชุมชนที่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้หรือกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ และยังมีอายุโครงการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าได้รับอนุมัติจัดตั้งเป็นป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้ถือว่าการดำเนินการเกี่ยวกับป่าชุมชนตามโครงการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามแผนจัดการป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้ไปกลางก่อนจนกว่าจะมีการจัดทำแผนจัดการป่าชุมชนตามมาตรา ๑๐๒

มาตรา ๑๐๐ ป่าชุมชนที่ได้จัดตั้งโดยการสนับสนุนของกรมป่าไม้และอยู่ในพื้นที่อื่นของรัฐ และยังมีอายุโครงการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าได้รับอนุมัติจัดตั้งเป็นป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้ถือว่าการดำเนินการเกี่ยวกับป่าชุมชนตามโครงการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามแผนจัดการป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้ไปกลางก่อนจนกว่าจะมีการจัดทำแผนจัดการป่าชุมชนตามมาตรา ๑๐๒

การดำเนินการต่อป่าชุมชนตามวาระหนึ่งซึ่งหน่วยงานของรัฐที่ปกครองดูแลพื้นที่ไม่ยินยอมให้จัดตั้งเป็นป่าชุมชนต่อไป ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนกำหนด

มาตรา ๑๐๑ ให้สมาชิกป่าชุมชนและคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนของป่าชุมชนตามมาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐ เป็นสมาชิกป่าชุมชนและคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะครบวาระการดำรงตำแหน่งสำหรับกรณีของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ออกตามความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง

มาตรา ๑๐๒ ให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนของป่าชุมชนตามมาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐ เสนอแผนจัดการป่าชุมชนต่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่ระเบียบว่าด้วยการจัดทำแผนจัดการป่าชุมชนตามมาตรา ๗๗ มีผลใช้บังคับ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ป่าชุมชนนั้นเป็นอันถูกเพิกถอนโดยทันที และให้อธิบดีกรมป่าไม้ประกาศผลการเพิกถอนป่าชุมชนนั้น ในราชกิจจานุเบกษาภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันที่ป่าชุมชนนั้นถูกเพิกถอน

มาตรา ๑๐๓ ในกรณีที่ป่าชุมชนตามมาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐ อยู่ในพื้นที่ป่าหรือพื้นที่อื่นของรัฐก่อนวันที่จะมีการประกาศให้พื้นที่นั้นเป็นเขตป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ให้ป่าชุมชนนั้นเป็นป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้ และมิให่นำกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่ามาใช้บังคับในพื้นที่ป่าชุมชน เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๐๔ การดำเนินการอุภภูมิธรรมะ ระเบียบ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบ

สรุปผลการดำเนินงาน
การพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติป่าชุมชนพ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๑๙ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑	วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑	ครั้งที่ ๒	วันพุธทัศบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑
ครั้งที่ ๓	วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑	ครั้งที่ ๔	วันอังคารที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๕	วันพุธที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๖	วันพุธทัศบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๗	วันศุกร์ที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๘	วันจันทร์ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๙	วันอังคารที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๑๐	วันพุธที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๑๑	วันพุธทัศบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๑๒	วันศุกร์ที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๑๓	วันอังคารที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๑๔	วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๑๕	วันพุธทัศบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๑๖	วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๑๗	วันอังคารที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๑๘	วันพุธที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

**คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ....**

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ

รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ

ฝ่ายเลขานุการ: กลุ่มงานคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางสาวสิรภัทร พิมพ์แก้ว

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นายกรุณย์ พิมพ์ลังกุล

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

นางสาวพิมพ์พร ฝาชัยภูมิ

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวกัทรารพ์ มูนี

วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวภาระนา แก้วรายขาว

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาววริยา โคงสุรัตน์

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวกนกพร ศรแดง

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวกานญา รงทอง

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

นางสาวภาพร กิงศรี

นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติด้านวิชาการ

นางสาวเยาวลักษณ์ เฉลิยฤกษ์

พนักงานสนับสนุนการประชุม

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางสาวลัดดาวัลย์ สมบูรณ์กิจชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงฯ

นางอนงค์ ໂตະประดับ

วิทยากรเชี่ยวชาญ

นายธนเดช เขตจัตุรัส

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นายคมสัน นิคมຄณาธกษ

นิติกรชำนาญการ

นางสาวยุพิน พรพันธ์

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ออกแบบและพิมพ์
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

○ ๒๔๘๙ ถนนสุขุมวิท ๑๐๑, แขวงคลองเตย, กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐